

EUs direktiv om hållbarhetsredovisning

Riksdagens beslut

Forskningsrapport 8/2016

2016-11-01

New Context AB

Bakgrund

Regeringen hade den 19 maj beslutat om en proposition till riksdagen om införande av krav på hållbarhetsredovisning och redovisning av mångfaldspolicy från 1 januari 2017. Förslaget är presenterat i vår rapport 3/2016 och upprepas därför inte här. Lagrådet meddelade veckan efteråt att man inte hade några invändningar mot förslaget. Vid riksdagens behandling den 26 oktober fanns två reservationer. Regeringen vann dock båda omröstningarna, den första med 178 röster mot 133 och den andra med 149 röster mot 126 och 36 nedlagda. 311 ledamöter deltog i omröstningen.

1. Reservationerna

Reservation 1 var författad av M, L och SD och yrkade på avslag med motivering att man inte ansåg att Sverige skulle göra mer än minimilinjens i Eus direktiv. Den stora skillnaden var att regeringen vill utsträcka förslaget från börsnoterade företag med mer än 500 anställda (ca 100 i Sverige) till alla företag med mer än 250 anställda (ca 1600 i Sverige).

Reservation 2 var författad av KD, M, C och L. Här var alla allianspartierna med men inte SD. Denna motion var mer nyanserad, Den uttryckte visst ogillande av att man innefattade så många företag men om man nu gjorde det var det angeläget att ta med även kommunägda företag som ingick i koncerner för att skapa likabehandling (KD:s argument) och att man gjorde ett förenklat förfarande för småföretag som har 250-500 anställda (C:s argument).

Enligt sedvanlig procedur ställdes propositionen först mot reservation 1 och sedan mot reservation 2. Omröstningen hade alla utsikter att bli knepig då M och L skulle driva två olika linjer och det var svårt att veta hur SD skulle rösta i omröstningen om reservation 2.

2. Debatten

I debatten representerades partierna av följande personer

S – Johan Löfstrand

MP- ingen MP-ledamot var anmäld på talarlistan(!)

V – Lotta Johnsson Fornarve

M – Carl-Oskar Bohlin

L – Robert Hannah

C – Ola Johansson

KD – Tuve Skånberg

SD – Mikael Eskilandersson

Totalt gjordes 34 inlägg i debatten. Deltagarna är sina partiers representanter i civilutskottet. Debatten var tämligen hård och det fanns inte utrymme för nyanser bortom partilinjens. Det faktum att S inte gick på KDs eller C:s linje och modifierade sitt förslag innebar att man fick förlita sig på att SD i den andra omröstningen lade ner sina röster. Så skedde också (36 av 39 SD-röster) men SD:s linje var svårt att utläsa för den utomstående då de inte diskuterade hållbarhetsrapportering i sig men väl det lilla bihanget i propositionen att stora företag skall redovisa sin mångfaldspolicy. Ordet mångfald är anatema för SD och man ägnade betydande del i talarstolen till att förklara att man inte anser att mångfald är gott i sig och därför inte är överens med propositionen. Att propositionen bara säger att

New Context AB

företagen skall redovisa sin policy och inte kräver att något särskilt mål skall uppnås godtogs inte av SD som argument.

Om SD:s nedlagda röster var avgörande i den andra omröstningen kan noteras att C och KD röstade med regeringen i den första omröstningen. Därmed markerades tydligt att ett avslag inte var aktuellt för dem.

Några kärnpunkter i debatten var:

Oppositionens huvudargument var att utvidgningen av kretsen skulle drabba företagens konkurrenskraft. När S svarade att det tvärtom ökade konkurrenskraften tyckte oppositionen att då kunde väl regeringen ha gått fram med ett ännu vidare förslag. Om man utgår från att siffrorna 100 resp 1600 är korrekta skulle mycket väl S ha kunnat påpeka att 300-400 idag gör hållbarhetsredovisning och att 100 verkligen vore att sänka ambitionerna, men det resonemanget fördes inte fram.

Generellt sett framhöll flera oppositionspartier att man var trötta på att göra mer än EU. Termen *gold plating* (som även återfinns i näringslivets remissvar i andra EU-länder) framhövdes som ett fult ord och att Sverige borde sluta med att verka som föredöme. L sade att Sverige lider av ett bäst-i-klassen-komplex. S svarade att om vi någonsin skall ha en ledande roll i Europa är det väl här.

Oppositionen framhöll att en hållbarhetsredovisning är dyrbar, 1-2 miljon kronor enligt Svenskt Näringsliv. S svarade att man talat med branschen som sade att det var en klart överdriven siffra. 100 000 vore en rimlig uppskattning och enligt experter kunde man komma ner så långt som till 20 – 30 000. Då svarade oppositionen att är det så billigt är det helt verkningslöst.

SD ägnade mycken tid att argumentera för att mångfald är bra.

M framhöll att man var positiv till hållbarhetsredovisning i sig och Sverige varit pådrivande i debatten inom EU (Osant, då förra regeringen stretade emot kommissionens förslag och inte kunde ställa sig bakom ordförandeskapets kompromiss förrän flera i regeringen kört över dåvarande handelsministern).

Det förekom ingen diskussion i de aspekter där propositionen ligger på EUs minimilinje såsom tredjepartsverifiering.

M ifrågasatte om förslaget låg i linje med statsministerns löfte att alla förslag skulle granskas ur sysselsättningssynpunkt. S svarade att Sverige var duktiga på detta och att det till och med var en exportvara. M replikerade att arbetstillfällen för konsulter som tolkade lagar inte var riktiga jobb.

L sade att man ville ha en lagstiftningsprincip om att man för varje ny regel tar bort en gammal. C spädde på att man i regeringen haft målet att ta bort 2 lagar för varje ny.

Flera inom oppositionen anmärkte att regeringen tagit väldigt lång tid på sig att lägga fram propositionen och att detta kan ha berott på att man vill komma så nära deadline att det var praktiskt omöjligt att rösta nej till förslaget och begära en omarbetning (svårt för en utomstående att bedöma detta men onekligen har propositionen lagts i sista momangen).

1 november 2016

Bengt Johansson